

Mối quan hệ giữa Đảng, Nhân dân với Bác Hồ

GS, TS. HOÀNG CHÍ BẢO

Chuyên gia cao cấp, nguyên Ủy viên Hội đồng Lý luận Trung ương; Email: trangvubqd@gmail.com

Nhận ngày 02 tháng 10 năm 2023; chấp nhận đăng tháng 01 năm 2024.

Tóm tắt: Quan hệ máu thịt giữa Đảng với Nhân dân và Bác Hồ không chỉ là mối quan hệ chính trị, không chỉ lấp lánh ánh sáng trong tư tưởng lý luận cách mạng, trong lý luận chủ nghĩa xã hội Việt Nam và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam mà còn thực sự là một mối quan hệ mẫu mực về đạo đức, một quan hệ văn hóa, thấm đẫm nhân bản, nhân đạo và nhân văn trong văn hóa Việt Nam thời đại Hồ Chí Minh.

Từ khóa: Đảng, Nhân dân, Bác Hồ, Cách mạng Việt Nam.

Abstract: The close-knit relationship between the Party, the People with Uncle Ho is not only a political relationship, shining in the revolutionary theoretical ideology, in the theory of Vietnamese socialism, and the path to socialism in Vietnam but also truly a model relationship in ethics, a cultural relationship, permeated with humanity and humanism in Vietnamese culture during the era of Ho Chi Minh.

Keywords: Party, People, Uncle Ho, Vietnamese Revolution.

1. Mối quan hệ giữa Đảng, Nhân dân với Bác Hồ là mối quan hệ máu thịt, thiêng liêng và cảm động

Đảng Cộng sản Việt Nam từ ngày thành lập đến nay đã trải qua lịch sử vẻ vang gần một thế kỷ. Đảng do Chủ tịch Hồ Chí Minh sáng lập, giáo dục và rèn luyện, là Đảng chân chính cách mạng. Đảng trung thành với lý tưởng, mục tiêu cao quý: chủ nghĩa xã hội và chủ nghĩa cộng sản, phấn đấu, hy sinh vì Độc lập của Tổ quốc, Tự do và Hạnh phúc cho toàn thể dân tộc và nhân dân. Ngoài lợi ích của dân tộc và nhân dân, Đảng không có lợi ích nào khác. Đảng tồn tại và phấn đấu hy sinh chỉ vì hạnh phúc của nhân dân. Mới 15 tuổi và chưa đầy 5000 đảng viên, năm 1945, Đảng và lãnh tụ thiên tài của Đảng và của dân tộc, lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc - Hồ Chí Minh đã lãnh đạo thành công cuộc Cách mạng Tháng Tám vĩ đại đem lại Độc lập cho Tổ quốc, Tự do cho Dân tộc và Nhân dân, đưa nhân dân ta tới địa vị người chủ và làm chủ xã hội. Kỷ nguyên Độc lập Tự do và thời đại Hồ Chí Minh đã bắt đầu từ thắng lợi của

cuộc cách mạng vĩ đại đó, mở ra thời kỳ phát triển rực rỡ nhất trong lịch sử hàng ngàn năm dựng nước và giữ nước của dân tộc Việt Nam.

Dưới ngọn cờ tư tưởng Hồ Chí Minh, Độc lập dân tộc và Chủ nghĩa xã hội, Đảng đã lãnh đạo quần dân ta xây dựng nền móng của chế độ mới, tiến hành hai cuộc kháng chiến thần thánh, đánh bại thực dân Pháp và đế quốc Mỹ xâm lược, [đánh thắng hai đế quốc to] (lời Hồ Chí Minh) và mọi thế lực phản động khác, giành thắng lợi hoàn toàn trong cách mạng giải phóng dân tộc, thống nhất Tổ quốc, trải qua bao gian khổ, hy sinh suốt 30 năm (1945-1975) đưa cả nước cùng làm một nhiệm vụ chiến lược: Xây dựng chủ nghĩa xã hội và bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa, từ sau đại thắng mùa xuân năm 1975 tới nay.

Vượt qua khủng hoảng trầm trọng sau chiến tranh do đế quốc bao vây, cấm vận, do hậu quả đầy thương tích của chiến tranh để lại và cũng do những khó khăn nội tại của đất nước phát sinh khi cách mạng chuyển sang một giai đoạn mới, Đảng lãnh đạo toàn dân tộc thực hiện đường lối Đổi mới

từ quyết định lịch sử tại Đại hội VI, tháng 12/1986, đón kịp thời cơ, vận hội phát triển, vượt qua thách thức trên con đường phát triển.

Trải qua gần 4 thập kỷ Đổi mới với những thành tựu to lớn, có ý nghĩa lịch sử, đất nước đang vững bước trên con đường thực hiện mục tiêu □Dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh□ Với kinh nghiệm và bài học tích lũy được, với bản lĩnh chính trị vững vàng qua lịch sử về vang 94 năm, trong đó có *gần tám thập kỷ cầm quyền liên tục* từ sau thắng lợi của Cách mạng Tháng Tám 1945 tới nay, Đảng ta tỏ rõ bản chất cách mạng và khoa học, □là con nòi của giai cấp công nhân□ □lịch sử Đảng ta là cả một pho lịch sử bằng vàng□ □là đạo đức, là văn minh⁽¹⁾ như Chủ tịch Hồ Chí Minh đánh giá. Ngày nay, Việt Nam là một quốc gia - dân tộc với số dân 100 triệu người và đội ngũ Đảng ta đã có trên 5 triệu đảng viên. Đã từng là dân tộc tiên phong trong hàng ngũ các dân tộc tiên phong chống chủ nghĩa đế quốc, chủ nghĩa thực dân, ngày nay Việt Nam đang hiện diện trong cộng đồng quốc tế một cách xứng đáng với niềm tin cậy và cổ vũ của bạn bè khắp năm châu. Sức mạnh Việt Nam là sức mạnh của lòng yêu nước, sức mạnh của đoàn kết và đại đoàn kết, của niềm tin mãnh liệt vào chân lý □Không có gì quý hơn độc lập tự do□ của tinh thần lạc quan, của quyết tâm Đổi mới sáng tạo, của □khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc, dân tộc cường thịnh, trường tồn⁽²⁾, xây dựng Việt Nam thành một nước phát triển, có thu nhập cao vào giữa thế kỷ XXI. Sức mạnh Việt Nam còn là sức mạnh được nuôi dưỡng và phát huy từ truyền thống, bản sắc văn hóa và văn hiến đến hiện đại thông qua đổi mới và hội nhập, thái tinh hoa của thời đại và thế giới nhân loại để hiện đại hóa, phát triển nhanh và bền vững. Việt Nam cũng nỗ lực và sáng tạo đem những tinh hoa của dân tộc mình đóng góp vào những tinh hoa của văn hóa nhân loại. Tiếp biến văn hóa để phát triển - đó là con đường Việt Nam đến với thế giới và thế giới đến với Việt Nam, hiểu biết và tin cậy, hòa bình và hữu nghị, hợp tác và phát triển.

Hồ Chí Minh là biểu tượng kiệt xuất của văn

hóa hòa bình và văn hóa khoan dung, của Giải phóng và Phát triển, của Đổi mới và Sáng tạo, của Độc lập, Tự do và Hạnh phúc. Tầm tư tưởng và những phẩm chất nhân văn đó của Hồ Chí Minh được Đảng ta thấm nhuần, kế thừa và phát huy trong mọi thời kỳ cách mạng, *nhất là trong tình hình, bối cảnh hiện nay*.

Quan hệ giữa Đảng với Nhân dân, với Bác Hồ gắn bó mật thiết không thể tách rời, là máu thịt của một cơ thể sống, cội nguồn sâu xa là tình yêu Tổ quốc, là ĐẤT và NƯỚC, như Bác Hồ từng nói với cán bộ, chiến sĩ: có đất và có nước mới thành Tổ quốc, mà linh hồn của Tổ quốc là con người, là dân và nhân dân *yêu nước, tin Đảng*. Thiên thời, Địa lợi và *Nhân hòa* là chính thể làm nên sức mạnh và chiến thắng. Hồ Chí Minh là người sáng lập Đảng, Nhà nước, Quân đội, Mặt trận và các đoàn thể quần chúng. Người là linh hồn của đại đoàn kết toàn dân tộc, là ngọn cờ dẫn đường cho cách mạng Việt Nam đi tới thắng lợi, *người truyền cảm hứng vĩ đại cho dân tộc và nhân dân ta, nhất là thế hệ trẻ*.

Quan hệ giữa Đảng với nhân dân, với Bác Hồ được hình thành và bồi đắp trong lịch sử đấu tranh về vang của dân tộc ta từ khi có Đảng, dưới ánh sáng tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh.

Một trong những phát kiến vĩ đại của Người là nhận ra quy luật phát triển của Cách mạng Việt Nam trong thời đại mới. Đó là độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội với tư cách là lý tưởng và mục tiêu. Đó còn là độc lập dân tộc *gắn liền* với chủ nghĩa xã hội với tư cách là con đường và phương thức phát triển bỏ qua chế độ tư bản chủ nghĩa, quá độ tới chủ nghĩa xã hội. Hồ Chí Minh với bản lĩnh của nhà tư tưởng Mác xít sáng tạo còn phát hiện ra *tính đặc thù* của việc thành lập Đảng nằm trong mối liên hệ mật thiết với *tính phổ biến* của quy luật sinh thành Đảng Cộng sản ở tất cả các nước. Đảng Cộng sản ra đời từ sự kết hợp giữa chủ nghĩa Mác-Lênin (chủ nghĩa xã hội khoa học) với phong trào công nhân. Ở Việt Nam, Đảng Cộng sản không chỉ là sản phẩm của sự kết hợp giữa chủ nghĩa Mác-Lênin với *phong trào công nhân mà còn với phong trào yêu nước của nhân*

dân, của dân tộc ta. Nhận ra điều này có ý nghĩa vô cùng quan trọng đối với bản chất của Đảng chân chính cách mạng, đối với vai trò của nhân dân trong sự phát triển của Đảng và sức mạnh của dân tộc làm nên thắng lợi của cách mạng dưới ngọn cờ của Đảng, của tư tưởng Hồ Chí Minh.

Rõ ràng chủ nghĩa yêu nước của dân tộc, lòng yêu nước nồng nàn của nhân dân ta trở thành bệ đỡ tinh thần, là đảm bảo vững chắc cho sức mạnh của Đảng và từ trong bản chất của mình, Đảng không chỉ mang bản chất của giai cấp công nhân mà còn nổi bật *tính chất dân tộc và tính nhân dân* sâu sắc.

Chủ nghĩa yêu nước là giá trị hàng đầu, nổi bật trong hệ giá trị truyền thống của dân tộc, là *hằng số văn hóa* trong lịch sử dựng nước và giữ nước của dân tộc Việt Nam. *Không có phong trào yêu nước của nhân dân ta, Đảng không thể ra đời.* Cũng nhờ phong trào yêu nước ấy mà ở Việt Nam, dù giai cấp công nhân còn ít về số lượng, lại chưa phải là sản phẩm thực thụ của đại công nghiệp nhưng vẫn có thể đảm trách sứ mệnh lịch sử là giai cấp tiên phong lãnh đạo cách mạng nhờ có nguồn xung lực mạnh mẽ của nhân dân và dân tộc hỗ trợ, thúc đẩy.

Đảng Cộng sản Việt Nam từ khi ra đời đã tỏ rõ lòng *trung thành* với chủ nghĩa Mác-Lênin, với lý tưởng cộng sản chủ nghĩa đồng thời còn trọn đời *tin yêu và chung thủy* với nhân dân và dân tộc. Đảng đại biểu chân chính cho lợi ích của dân tộc, của nhân dân, do đó Đảng còn là đội tiên phong của dân tộc, của nhân dân trong suốt tiến trình cách mạng vì độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội, vì độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội. Đây là *logic và lịch sử* để chúng ta thấu hiểu mối quan hệ giữa Đảng với nhân dân, với Bác Hồ. Không có dân tộc và nhân dân, Đảng không có lực lượng. Không có Đảng và từ khi Đảng cầm quyền còn có Nhà nước, Chính phủ do Đảng lãnh đạo thì nhân dân không có người lãnh đạo, dẫn dắt. Sự không tách rời giữa Đảng và Nhân dân là ở đó.

Đảng, nhân dân và toàn thể dân tộc Việt Nam lại được vũ trang bởi chủ nghĩa Mác-Lênin và tư

tưởng Hồ Chí Minh mới có thể tiếp thụ chân lý lớn của thời đại, hành động tự giác và sáng tạo bởi nắm bắt quy luật và xu thế lịch sử do Hồ Chí Minh phát hiện, truyền bá, khai sáng cho giai cấp công nhân, cho dân tộc và nhân dân ta.

Niềm tự hào chính đáng của chúng ta là có *dân tộc anh hùng, Đảng quang vinh và Bác Hồ vĩ đại.* Đây không chỉ là tôn vinh và tự hào mà còn là *tâm vóc của dân tộc, phẩm chất của Đảng và ơn sâu nghĩa nặng của toàn dân, toàn Đảng đối với Bác Hồ* đã được lịch sử hiện đại của Việt Nam xác nhận. Bọn bè quốc tế cũng đồng cảm và ngưỡng mộ Việt Nam về điều đó.

54 năm về trước, khi Hồ Chí Minh qua đời vào 9h47 phút, ngày 2/9/1969, với niềm tiếc thương, đau đớn vô hạn, *Đảng ta*, trong Điều văn truy điệu, vĩnh biệt Người đã nhấn mạnh: □*Dân tộc ta, nhân dân ta và non sông đất nước ta đã sinh ra Hồ Chủ tịch - người anh hùng dân tộc vĩ đại và chính Người đã làm rạng rỡ cho dân tộc ta, nhân dân ta và non sông đất nước ta*□⁽³⁾. Đánh giá ấy của Đảng về sự nghiệp và những cống hiến vô giá của Người đã cho thấy *cội nguồn phát sinh, tác dụng tỏa sáng và sự thăng hoa của mối quan hệ giữa Đảng, Nhân dân với Bác Hồ.* Cội nguồn phát sinh mối quan hệ ấy là Dân tộc ta, Nhân dân ta. Tác dụng tỏa sáng từ mối quan hệ ấy là Đảng do Bác Hồ sáng lập, giáo dục và rèn luyện. Sự thăng hoa của mối quan hệ ấy có được là nhờ có Hồ Chí Minh - bậc Đại trí, Đại nhân và Đại dũng đã làm nên lịch sử.

Tìm thấy □*Đường cách mệnh*□, xác định □*đã làm cách mạng thì phải làm cách mạng đến nơi*□, tức là triệt để, và cách mạng trước hết phải có Đảng, Đảng phải có chủ nghĩa làm cốt. Đảng không có chủ nghĩa giống như người không có trí khôn, không có bản chỉ nam dẫn đường. Bây giờ học thuyết nhiều, chủ nghĩa nhiều, nhưng chân chính nhất, cách mạng nhất, mau mắn thắng lợi nhất là chủ nghĩa Lê Nin, Mác-Lênin⁽⁴⁾. Phải tin và theo chủ nghĩa ấy, theo tấm gương của cách mạng Nga. Hơn nữa, □*phải giữ chủ nghĩa cho vững và ít lòng ham muốn về vật chất*□⁽⁵⁾. Đảng và toàn thể đảng viên phải có những điều hệ trọng

đó thì cách mạng mới thành công. Đảng ta luôn khắc ghi và mãi mãi làm theo chỉ dẫn đó của Người để xứng đáng là người lãnh đạo và người đầy tớ thật trung thành của nhân dân. Vào giờ phút quyết định của lịch sử, bên thêm Cách mạng Tháng Tám, lãnh tụ Hồ Chí Minh ra lời kêu gọi toàn quốc đồng bào đứng dậy, đoàn kết một lòng, đồng tâm nhất trí, đem sức ta mà tự giải phóng cho ta. Người nhấn mạnh: Tổ quốc trên hết, dân tộc trên hết, Dĩ công vi lượng, dù có phải đốt cháy dây Trường Sơn cũng phải quyết dành cho được độc lập. Tuyên ngôn Độc lập bất hủ do Người trực tiếp viết và đọc tại quảng trường Ba Đình, khai sinh cho nước Việt Nam mới ngày 2/9/1945, Người khẳng định những quyền cơ bản, thiêng liêng của mỗi con người, suy rộng ra là quyền của cả dân tộc Việt Nam: Quyền sống, quyền tự do và quyền mưu cầu hạnh phúc. Toàn thể dân tộc Việt Nam quyết đem tất cả tinh thần và lực lượng, tính mạng và của cải quyết giữ cho bằng được những quyền ấy⁽⁶⁾. Giữa một biển người đang lắng nghe lời tuyên bố mà cũng là lời thề của vị lãnh tụ anh minh, sáng suốt, đó là Thông điệp lịch sử mà Người gửi tới toàn dân và thế giới, Hồ Chí Minh hỏi đồng bào mình: Đồng bào có nghe rõ lời tôi nói không? thì tất cả nhân dân bên cạnh Người đồng thanh nói: Rõ. Từ giây phút đó trở đi, Dân tộc và Nhân dân với Bác Hồ là một, mọi khoảng cách giữa quần chúng và lãnh tụ không còn. Đảng trong lòng Dân tộc, trong lòng Nhân dân, qua biểu tượng Hồ Chí Minh. Cho đến Lời kêu gọi toàn quốc kháng chiến, ngày 19/12/1946, Hồ Chí Minh - nguyên thủ quốc gia đã nói lên ý chí của toàn dân: Thà hy sinh tất cả chứ không chịu mất nước, không chịu làm nô lệ⁽⁷⁾, thì ý Đảng lòng dân là một, Dân tộc và lãnh tụ của dân là một. Tất cả lên đường với niềm tin mãnh liệt Kháng chiến tất thắng, kiến quốc tất thành.

20 năm sau, ngày 17/7/1966, Hồ Chí Minh ra lời kêu gọi đồng bào chiến sĩ chống Mỹ cứu nước, nêu cao giá trị thiêng liêng với chín chữ vàng của lịch sử: Không có gì quý hơn độc lập tự do⁽⁸⁾. Đó thực sự là những hạt ngọc khảm trong bức họa

tư tưởng Hồ Chí Minh.

Hồ Chí Minh, vào giờ phút chót, khi đi vào cõi trường sinh vẫn chỉ đau đáu nỗi quan tâm và thương yêu dân rất mực, đồng thời căn dặn Đảng hết lòng. Người nói rõ nỗi niềm không thể bỏ dân mà đi được bởi Người đã từ lâu xác định Tôi hiến cả đời tôi cho nhân dân, cho dân tộc⁽⁹⁾. Người thấu hiểu, ở Việt Nam, mỗi người có một nỗi đau riêng, mỗi gia đình có một nỗi khổ riêng. Cộng tất cả nỗi khổ đau của mỗi người, mỗi nhà lại thì thành ra nỗi khổ đau của bản thân tôi⁽¹⁰⁾.

Hồ Chí Minh - hình ảnh của dân tộc, tinh hoa khí phách của dân tộc⁽¹¹⁾. Đời Hồ Chí Minh trong như ánh sáng⁽¹²⁾ là như vậy. Người vĩ đại mà vô cùng bình dị, giản dị. Người sống một cuộc đời cần lao tranh đấu, khắc khổ hy sinh để nêu gương, làm gương cho mọi người noi gương, suốt đời chỉ vì Dân vì Nước, suốt đời không màng danh lợi, cả đời ở ngoài vòng danh lợi. Đó là tất cả, trọn vẹn và toàn vẹn sự dấn thân, dâng hiến và hóa thân của Hồ Chí Minh vào Nước, vào Dân, vào cách mạng, vào Đảng vô cùng cao thượng, đẹp đẽ của Người.

Lãnh tụ của Đảng, của dân tộc như vậy nên Hồ Chí Minh dày công đào tạo đội ngũ những người cách mạng với 4 đức: Cần kiệm liêm chính, chí công vô tư để đảng viên đi trước, làng nước theo sau, một tấm gương sống còn có giá trị và ý nghĩa hơn hàng trăm bài diễn văn tuyên truyền. Sức cảm hóa, thuyết phục, động viên và thúc đẩy cố gắng nữa, cố gắng mãi, tiến bộ nữa, tiến bộ mãi, làm cho cái tốt này nở như hoa mùa xuân, cái xấu, cái dở, cái ác thì mất dần đi của Hồ Chí Minh làm cho lòng yêu nước nồng nàn của nhân dân, của dân tộc thành một làn sóng mạnh mẽ, đủ sức nhấn chìm bè lũ cướp nước và bán nước.

Và, Đảng ta, trong sự rèn luyện giáo dục của Người đã làm đúng và xứng đáng với Người tự phê bình và phê bình như rửa mặt hằng ngày, có tình đồng chí thương yêu lẫn nhau, giữ gìn đoàn kết nhất trí trong Đảng như giữ gìn con ngươi của mắt mình⁽¹³⁾, thật trong sạch để thật vững mạnh, thật sự là người lãnh đạo và người đầy tớ thật trung thành của nhân dân⁽¹⁴⁾.

Nhân dân tự hào và tin yêu gọi Đảng là *Đảng của mình*. Niềm tin yêu của nhân dân với Đảng, với Bác Hồ là vô giá. Niềm tin yêu ấy vào lúc này lại càng thiêng liêng và quý giá vô ngần mà Đảng ta coi là tài sản vô giá, phải giữ gìn và phát huy mãi mãi, quyết không để suy giảm, *càng không thể tự đánh mất*. Có dân thì có tất cả, mất dân thì cũng mất tất cả. Quy luật của muôn đời là vậy.

2. Thực hành Đạo đức cách mạng, thực hành Dân chủ, Dân vận và Đại đoàn kết theo chỉ dẫn của Hồ Chí Minh để củng cố bền chặt và mãi mãi phát huy mối quan hệ giữa Đảng, Nhân dân với Bác Hồ

Hồ Chí Minh là nhà tư tưởng Mác xít sáng tạo lớn nhất của cách mạng Việt Nam. Bản lĩnh của Người là chú trọng thực hành, suốt đời thực hành và *tự thực hành*. Nhà tư tưởng Hồ Chí Minh với tư cách triết gia thường tự biểu hiện tư tưởng, lý luận triết học của mình là *Triết học vô ngôn*. Là *lãnh tụ* của Đảng, của dân tộc, là *chính khách* điển hình trong đời sống chính trị thế giới, là *nhà ngoại giao* tầm cỡ quốc tế và thời đại, Người đã từng đưa ra nhiều thông điệp nhưng thường là những *thông điệp không lời*, để những ứng xử *với tự mình, với người, với tổ chức và công việc* *tự nói lên tư tưởng, triết lý, chủ kiến và chủ thuyết của mình*. Nhà tư tưởng Hồ Chí Minh, nhà đạo đức học Hồ Chí Minh và danh nhân văn hóa Hồ Chí Minh, tất cả đều nhất quán, hài hòa với *Minh triết Hồ Chí Minh, sâu sắc về lý luận, đặc sắc trong thực hành, bằng trải nghiệm, nhạy cảm từ trực giác, mẫn cảm trước sự kiện và tình huống mà Người đưa ra những dự báo, tiên tri cực kỳ chính xác, cả những cảnh báo vô cùng hệ trọng nhưng ở đó có không ít những dẫn vật và dấu dỏm ở trong lòng*.

Bởi thế, Hồ Chí Minh - nhà tư tưởng, lãnh tụ và vĩ nhân đồng thời là *nhà biện chứng thực hành*⁽¹⁵⁾.

Mối quan hệ giữa Đảng với Nhân dân và Bác Hồ mà chúng ta đang ra sức nghiên cứu, tìm hiểu và chiêm nghiệm, muốn *thấu hiểu và thấu cảm* cần phải chú trọng phát hiện giá trị và ý nghĩa trong *thực hành và tự thực hành* của Hồ Chí Minh.

Ở Người, giữa vô số thực hành và thực hành

thường xuyên, bền bỉ, suốt đời, *nổi bật 5 thực hành lớn*:

- Thực hành lý luận trong thực tiễn, gắn liền *lý luận hóa thực tiễn* với *thực tiễn hóa lý luận*.
- Thực hành Dân chủ.
- Thực hành Dân vận.
- Thực hành Đoàn kết và Đại đoàn kết.

- Thực hành đạo đức cách mạng cần kiệm liêm chính, chí công vô tư. Đây là thực hành lớn nhất, xuyên suốt, bao trùm tất cả mọi thực hành. Có thể nói, đó là *thực hành của mọi thực hành*, trong cuộc đời và sự nghiệp, trong lễ sống, lối sống và nếp sống của Người. Qua những thực hành này ta nhận ra những nỗ lực và tinh lực của Người để *không ngừng bồi đắp mối quan hệ giữa Đảng với Nhân dân*. Bản thân Người sống và hành động trong mối quan hệ ấy để rất đỗi tự nhiên, chân thật và đầy trách nhiệm mà Người trở thành hiện thân của *mối quan hệ Đảng với Dân, với Bác Hồ* như chúng ta đang hình dung là đối tượng nghiên cứu.

Nhiều luận điểm của Người thể hiện sâu sắc cả tư tưởng và phương pháp, in dấu đậm nét phong cách Hồ Chí Minh là kết quả của những thực hành đó. Hãy lấy một vài ví dụ:

- + *Chính trị cốt ở đoàn kết và thanh khiết*.
- + *Đảng là đạo đức, là văn minh*.
- + *Trong bầu trời không gì quý bằng nhân dân. Trên thế giới không gì mạnh bằng sức mạnh đoàn kết của nhân dân*.
- + *Dân chủ là của quý báu nhất trên đời của dân*.
- + *Thực hành dân chủ rộng rãi là chiếc chìa khóa vạn năng để giải quyết mọi khó khăn, để thực hiện mọi nhiệm vụ*.
- + *Lãnh đạo bằng sự gương mẫu là cách lãnh đạo tốt nhất, hợp lòng dân nhất* và còn bao nhiêu ví dụ khác.

Vào lúc này, chúng ta phải học tập và làm theo những chỉ dẫn của Người về mọi thực hành như đã nói, nổi bật nhất, cần thiết nhất để dân tin Đảng, theo Đảng vì dân cảm nhận trực tiếp được mọi việc Đảng và Chính phủ làm đều *vì dân, đem lại lợi và quyền, tự do và hạnh phúc cho dân*. Đó là thực hành đạo đức cách mạng, thực hành dân chủ, thực hành dân vận và thực hành đại đoàn kết. Hãy

ghi nhớ lời dạy của Người, phải đủ cả 4 đức: cần, kiệm, liêm, chính, mới là người hoàn toàn. Thiếu một đức thì không thành người. Nhưng ở đời, nhân vô thập toàn, muốn hoàn toàn phải rèn đạo đức cách mạng suốt đời, kiên quyết đánh bại, quét sạch [giặc nội xâm] [ân nấp trong lòng. Muốn vậy phải có động cơ trong sáng, công tâm, vì dân chứ không vì mình, có mục đích đúng, [coi phục vụ nhân dân là phục tùng chân lý lớn nhất, làm đầy tớ cho dân là lẽ sống cao thượng nhất] [Xa dân thì tài giỏi mấy cũng không làm nên điều gì, việc gì. Cho nên phải [dân vận khéo], làm cho dân tin, dân hiểu, dân ủng hộ, dân giúp đỡ và dân bảo vệ. Thực hành Dân vận thì phải thật thà nhúng tay vào việc, phải không bỏ sót một người dân nào, phải [óc nghĩ, mắt trông, tai nghe, miệng nói, chân đi, tay làm] (16). Để [dân vận khéo] phải biết làm dân vận đúng, tức là phải gần dân, học dân, hỏi dân, tin dân, làm điều lợi cho dân, tránh điều hại tới dân. Không làm điều gì trái ý dân, nên nhớ rằng, để dân oán là thất bại về chính trị (17). Người nêu cao và căn dặn chúng ta [phải có quyết tâm, giữ vững tín tâm và đạt tới đồng tâm, đồng thuận xã hội]

Tổng kết mà Người rút ra thành kết luận đúng đắn như chân lý và truyền lại cho chúng ta, vào lúc này vô cùng cần thiết và hệ trọng: [Khi nhân dân giúp đỡ ta nhiều thì thành công nhiều, giúp đỡ ta ít thì thành công ít, giúp đỡ ta hoàn toàn thì thắng lợi hoàn toàn] (18).

Chúng ta đang đẩy mạnh xây dựng, chỉnh đốn Đảng, đặc biệt về đạo đức, về nêu gương, nhất là sự gương mẫu của người lãnh đạo, người đứng đầu, ta không thể nào không suy nghĩ trước những lời cảnh báo của Người: [Một dân tộc, một Đảng và mỗi con người, ngày hôm qua là vĩ đại, có sức hấp dẫn lớn, không nhất định hôm nay và ngày mai vẫn được mọi người yêu mến và ca ngợi, nếu lòng dạ không trong sáng nữa, nếu sa vào chủ nghĩa cá nhân] (19)

Trong Di chúc để lại cho toàn Đảng, toàn dân, Người đã viết: [Việc cần phải làm trước tiên là chỉnh đốn lại Đảng, làm cho mỗi đảng viên, mỗi đoàn viên, mỗi chi bộ đều ra sức làm tròn nhiệm vụ Đảng giao phó cho mình, toàn tâm toàn ý phục

vụ nhân dân. Làm được như vậy, thì dù công việc to lớn mấy, khó khăn mấy chúng ta cũng nhất định thắng lợi] (20). Đủ hiểu vì sao, Đảng ta nhấn mạnh [xây dựng Đảng là then chốt], quyết tâm làm cho Đảng thật trong sạch để thật vững mạnh, xứng đáng là Đảng lãnh đạo, cầm quyền, đưa sự nghiệp cách mạng tiến lên, [Cách mạng lấy sức mạnh trong lòng dân] như Bác Hồ đã dạy.

Mối quan hệ giữa Đảng với Dân, với Bác Hồ là quan hệ phải được nhận thức và thực hiện ở tầm chiến lược mà cốt lõi là phát huy sức sáng tạo vô tận của nhân dân, là niềm tin của nhân dân với Đảng, với Bác Hồ, tình cảm, niềm tự hào của nhân dân dành cho Đảng của mình, hướng tới Bác, [yêu Bác lòng ta trong sáng hơn] (21). Trong ký ức của lịch sử, trong trái tim và tâm hồn của mỗi người dân luôn cảm nhận [Người sống mãi trong lòng dân và trong trái tim nhân loại] Đó là động lực tinh thần, sức mạnh to lớn của toàn Đảng, toàn dân, được nuôi dưỡng và nâng cao từ tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, thời đại Hồ Chí Minh để chúng ta thực hiện khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc đúng như hoài bão, khát vọng của Người, làm cho [dân tộc Việt Nam sánh vai cùng các cường quốc năm châu] - một dân tộc hùng cường, thông thái, một xã hội văn hóa cao, nhân dân có cuộc sống ấm no, tự do, hạnh phúc./

(1), (2) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb. CTQG, H., T.12, tr.403-404, 403-404.

(3), (8), (10), (13), (14), (19), (20) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Sdd, T.15, tr.627, 131, 674, 622, 622, 668-672, 616.

(4), (5) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Sdd, T.2, tr.280-289, 280-289.

(6), (7), (9) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Sdd, T.4, tr.3, 534, 674.

(11), (12) Phạm Văn Đồng (2009), *Hồ Chí Minh, Tình hoa và khí phách dân tộc*, Nxb. CTQG, H., tr.89, 89.

(15) Hoàng Chí Bảo (2011), *Tìm hiểu phương pháp Hồ Chí Minh*, Nxb. Chính trị - Hành chính, H., tr.95-105.

(16) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Sdd, T.6, tr.223-224.

(17) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Sdd, T.5, tr.333.

(18) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Sdd, T.7 tr.270.

(21) Tố Hữu, *Bác ơi*, Nhân Dân, ngày 6/9/1969.